

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 144/2024
12.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Елвиса Салковића, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног, адвоката Решада Плојовића и адвоката Емира Калића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 20/23 од 01.09.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 698/23 од 15.12.2023. године, у седници већа одржаној 12.03.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Елвиса Салковића, адвоката Решада Плојовића и адвоката Емира Калића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 20/23 од 01.09.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 698/23 од 15.12.2023. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног, у преосталом делу, одбацује.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару К 20/23 од 01.09.2023. године окривљени Елвис Салковић оглашен је кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од 7 година и 1 месеца и због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од 1 године и 8 месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 8 година, у коју се урачунава време проведено у притвору од 16.12.2022. године, па надаље. Истом пресудом, окривљени је, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, ослобођен од оптужбе да је извршио кривична дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ и изазивање опште опасности из члана 278. став 4. у вези става 1. КЗ. На основу члана 87. у вези члана 348. став 6. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета – два пиштоља

марке „Walther“, модел „PPQ“, калибра 9 мм, обршеног фабричког броја са припадајућим оквиром и 12 комада пиштољске муниције. На основу члана 80. став 4. у вези члана 84. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности обавезног лечења алкохоличара, која ће се извршити у Заводу за извршење казне затвора или у другој одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи и трајати док постоји потреба за лечењем, али не дуже од изречене казне затвора. На основу члана 264. ЗКП, окривљени је обавезан да Вишем суду у Новом Пазару, на име паушала плати износ од 30.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. На основу члана 262. став 2. ЗКП, окривљени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити, накнадно, посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу, Кж1 698/23 од 15.12.2023. године, у ставу I изреке, одбијене су, као неосноване, жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Новом Пазару, у односу на осуђујући део првостепене пресуде, као и жалба браниоца окривљеног, адвоката Звонка Марковића и заједничка жалба бранилаца окривљеног, адвоката Емира Калића и адвоката Решада Плојовића, а првостепена пресуда је, у том делу, потврђена. Истом пресудом, у ставу II изреке, делимичним усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Новом Пазару, првостепена пресуда је укинута, у односу на ослобађајући део и у том делу је предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против првостепене пресуде, у осуђујућем делу и другостепене пресуде, у односу на став I изреке, захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног Елвиса Савковића, адвокат Решад Плојовић и адвокат Емир Калић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан, укине у целини или делимично првостепену и другостепену пресуду и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио кривично дело које му се ставља на терет или умањити изречену казну затвора.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Елвиса Салковића је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема прописан садржај.

Браниоци окривљеног Елвиса Салковића у захтеву за заштиту законитости истиче да је првостепени суд образлажући побијану пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији навео да су се, у конкретном случају, стекла оба кумулативна услова за

примену одредбе члана 55а Кривичног законика – одмеравање казне окривљеном изнад половине прописаног распона казне за предметна кривична дела, јер је увидом у извод из КЕ – Правосудни информациони систем утврђено да је окривљени више пута осуђиван иностраним пресудама за истоврсна кривична дела. Међутим, по ставу бранилаца, ове чињенице не могу бити основ за одмеравање казне окривљеном, с обзиром на то да наведене иностране пресуде нису прошле законом прописан поступак признања и извршења страних судских одлука, односно кривичних пресуда. Наиме, према наводима захтева, страна одлука се изједначава са одлуком Републике Србије и производи правно дејство само уколико је призна надлежни суд, пошто претходно у смислу члана 7. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима испита да ли кривично дело поводом којег се захтева пружање међународне правне помоћи представља кривично дело и према закону Републике Србије. Браниоци у захтеву, даље, наводе да не постоје услови за примену члана 55а КЗ и из разлога што нема доказа да је окривљени дана 20.01.2020. године отпуштен са издржавања казне затвора у трајању од 3 године и 10 месеци, по пресуди означеног иностраног суда, с обзиром да тај податак не произлази из базе Правосудно-информационог система, као и да се другостепени суд у својој одлуци позвао на одредбу члана 3. став 3. Правилника о казненој евиденцији, иако правилник не може дерогирати законске одредбе. Имајући у виду све наведено, у конкретном случају, по ставу одбране, није било услова за одмеравање казне окривљеном изнад половине прописаног распона законске казне применом члана 55а КЗ.

Врховни суд изнете наводе захтева, којима браниоци суштински указују на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, иако у захтеву формално означавају повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 55а Кривичног законика, која прописује институт вишеструког поврата, прописано је да за кривично дело учињено са умишљајем, за које је прописана казна затвора, суд ће изрећи казну изнад половине распона прописане казне под следећим условима: тачка 1) ако је учинилац раније два пута осуђен за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање 1 годину; тачка 2) ако од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Да би се могла применити одредба члана 55а КЗ, морају бити кумулативно испуњена оба услова прописана у тачкама 1) и 2) тог члана и то двострука осуда за кривична дела учињена са умишљајем од најмање 1 годину и да од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Према стању у списима предмета – извода из КЕ – Правосудни информациони систем о казненој евиденцији за окривљеног Елвиса Салковића, окривљени је раније више пута осуђиван, а од тога два пута за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање 1 годину и то пресудама: Иностраног суда у Пелтену 35 НВ 84/2009S од 30.04.2010. године, због кривичног дела професионална крађа и крађа у оквиру криминалног удруживања на казну затвора у трајању од две године и пет месеци и Иностраног суда LANDSHUT JS 11873/16 од 18.05.2017. године, због

кривичног дела помагање у недозвољеном промету опојних дрога у не малој количини у два случаја у реалном стицају на казну затвора у трајању од три године и десет месеци. Из списка предмета, даље, произлази да од дана отпуштања окривљеног са издржавања казне затвора на коју је осуђен пресудом Иностраног суда LANDSHUT од 18.05.2017. године – дана 20.01.2020. године до дана извршења нових кривичних дела, која су била предмет правноснажно окончаног поступка у коме су донете побијане пресуде – 16.12.2022. године, није протекло пет година.

Како је окривљени Елвис Салковић пре извршења предметних кривичних дела два пута осуђен због умишљајних кривичних дела на казне затвора преко 1 године и да од отпуштања са издржавања изречене казне затвора до извршења нових кривичних дела није протекло пет година, то су, по оцени Врховног суда, у конкретном случају испуњена оба кумулативна услова за примену одредбе члана 55а КЗ о вишеструком поврату. Стога је суд окривљеном за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, утврдио казну затвора у трајању од 7 година и за кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, утврдио казну затвора у трајању од 1 године и 8 месеци, те га осудио на јединствену казну затвора у трајању од 8 година у коју му је урачунато време проведено у притвору почев од 16.12.2012. године па надаље, правилном применом одредбе члана 55а КЗ.

По оцени Врховног суда неосновано се захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног истиче да цитиране стране пресуде нису могле бити основ за примену члана 55а КЗ, с обзиром да нису прошле поступак признања стране кривичне пресуде и испитивање постојања претпоставки за пружање међународне правне помоћи из члана 7. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима. Ово из разлога, јер се пресуда о признању стране кривичне пресуде према одредбама Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима доноси само у случају уколико кривична санкција изречена правноснажном пресудом надлежног суда државе молиље није извршена, што у конкретном случају није у питању, с обзиром да је окривљени, као што је то напред наведено, казне затвора по наведеним страним кривичним пресудама већ издржао у иностранству.

Надаље, чланом 3. став 3. Правилника о казненој евиденцији („Сл. лист СФРЈ“, бр.5 од 02.фебруара 1979. године), прописано је да казнена евиденција, осим података из става 2. тог члана, садржи и расположиве податке о осудама које су изrekli страни судови, држављанима СФРЈ и странцима стално настањеним у СФРЈ.

Следствено изнетом, неосновано се захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног указује да у конкретном случају није било места примени одредбе члана 55а КЗ, из разлога што нема доказа да је окривљени дана 20.01.2022. године отпуштен са издржавања казне затвора у трајању од 3 године и 10 месеци, с обзиром да из извода из КЕ – Правосудни информациони систем од 31.08.2023. године, произлази да је окривљени казну затвора у трајању од 3 године и 10 месеци по пресуди Иностраног суда LANDSHUT JS 11873/16 од 18.05.2017. године, издржао у периоду од 18.05.2017. године до 20.01.2020. године, тако да од дана отпуштања окривљеног са издржавања

изречене казне до извршења предметних кривичних дела није протекло пет година, у смислу одредбе члана 55а став 1. тачка 2) КЗ.

Из изнетих разлога, Врховни суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Елвиса Салковића, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Браниоци окривљеног као разлоге подношења захтева за заштиту законитости нумеришу и повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Елвиса Салковића, у овом делу, оценио као недозвољен.

Надаље, у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоци окривљеног се позивају и на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП, због којих је дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП. Међутим, како браниоци у образложењу захтева не прецизирају у чему се састоје истакнуте повреде закона, Врховни суд је оценио да захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног, у овом делу, нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву разлога за његово подношење, што подразумева не само означавање повреде закона, већ и образложење у чему се та повреда састоји, с обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић